

HOTARARE NR. 493 DIN 12.04.2005 PRIVIND CERINTELE MINIME DE SECURITATE SI SANATATE REFERITOARE LA EXPUNEREA LUCRATORILOR LA RISCURILE GENERATE DE ZGOMOT

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 380 din 03/05/2006

În temeiul art. 108 din Constitutia României, republicata,
Guvernul României adopta prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I Dispozitii generale

SECTIUNEA 1 Obiectivul si domeniul de aplicare

Art. 1. - Prezenta hotărâre stabileste cerintele minime pentru protectia lucratorilor împotriva riscurilor pentru sanatatea si securitatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz.

Art. 2. - Prevederile prezentei hotărâri se aplica tuturor activitatilor în care lucratorii sunt sau este posibil sa fie expusi, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

Art. 3. - Prevederile legislatiei nationale care transpun Directiva 89/391/CEE se aplica în totalitate activitatilor prevazute la art. 2, fara a aduce atingere prevederilor mai restrictive si/sau specifice din prezenta hotărâre.

Art. 4. - În sensul prezentei hotărâri, parametrii fizici, utilizati ca predictori de risc, semnifica dupa cum urmeaza:

- a) presiunea acustica de vârf [$p(vârf)$] - valoarea maxima a presiunii acustice instantanee, masurata cu ponderarea în frecventa "C";
- b) nivelul de expunere zilnica la zgomot [$L(EX, 8h)$] [$dB(A)$ re. 20 μPa] - media ponderata în timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominala de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996, pct. 3.6. Aceasta notiune acopera toate zgomotele prezente la locul de munca, inclusiv zgomotul cu caracter de impuls;
- c) nivelul de expunere saptamânala la zgomot [$L(EX, 8h)$] - media ponderata în timp a nivelurilor de expunere zilnica la zgomot într-o saptamâna nominala de 5 zile de lucru de 8 ore, definita de standardul SR ISO 1999:1996 pct. 3.6 (nota 2).

SECTIUNEA a 2-a Valori limita de expunere si valori de expunere la zgomot de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor

Art. 5. - Pentru aplicarea prezentei hotărâri, valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor în raport cu nivelurile de expunere zilnica la zgomot si presiunea acustica de vârf sunt fixate dupa cum urmeaza:

- a) valori limita de expunere: $L(EX, 8h) = 87 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(vârf) = 200 \text{ Pa}$ 1) ;
 - b) valori de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea: $L(EX, 8h) = 85 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(vârf) = 140 \text{ Pa}$ 2) ;
 - c) valori de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea: $L(EX, 8h) = 80 \text{ dB(A)}$ si, respectiv, $p(vârf) = 112 \text{ Pa}$ 3) .
-

1) 140 dB(C) cu valoarea de referinta 20 µPa.

2) 137 dB(C) cu valoarea de referinta 20 µPa.

3) 135 dB(C) cu valoarea de referinta 20 µPa.

Art. 6. - (1) În cazul valorilor limita de expunere, determinarea expunerii efective a lucratorului la zgomot trebuie sa tina seama de atenuarea realizata de mijloacele individuale de protectie auditiva purtate de acesta.

(2) Valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor nu trebuie sa ia în considerare efectul utilizarii mijloacelor de protectie prevazute la alin. (1).

Art. 7. - În situatii pe deplin justificate, în cazul activitatilor în care expunerea zilnica la zgomot are variatii semnificative de la o zi de lucru la alta, în scopul aplicarii valorilor limita de expunere si a valorilor de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, trebuie sa se foloseasca nivelul de expunere saptamânala la zgomot în locul nivelului de expunere zilnica la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sunt expusi lucratorii, cu conditia ca:

a) nivelul saptamânal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvata sa nu depaseasca valoarea limita de expunere de 87 dB(A); si

b) sa se ia masuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activitati.

CAPITOLUL II

Obligatiile angajatorilor

SECTIUNEA 1

Determinarea si evaluarea riscurilor la zgomot

Art. 8. - În îndeplinirea obligatiilor prevazute de legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa evalueze si, daca este necesar, sa masoare nivelurile de zgomot la care sunt expusi lucratorii.

Art. 9. - Metodele si aparatura folosite trebuie sa fie adaptate la conditiile existente, luând în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este masurat, durata expunerii, factorii de mediu si caracteristicile aparatului de masura.

Art. 10. - Metodele si aparatura utilizate trebuie sa permita determinarea parametrilor definiti la art. 4 si sa se stabileasca daca, într-o situatie data, valorile prevazute la art. 5-7 sunt depasite.

Art. 11. - Metodele folosite pot include esantionarea, care trebuie sa fie reprezentativa pentru expunerea personala a lucratorului.

Art. 12. - Evaluarea si masurarea prevazute la art. 8 trebuie sa fie planificate si efectuate de catre serviciile de protectie si prevenire competente la intervale adecvate, luând în considerare, în special, prevederile din legislatia nationala care transpun prevederile din Directiva 89/391/CEE referitoare la aceste servicii.

Art. 13. - Datele obtinute din evaluarea si/sau masurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie sa fie pastrate într-o forma care sa permita consultarea lor la o data ulterioara.

Art. 14. - Atunci când se efectueaza determinarea si evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor masuratorilor trebuie sa se tina seama de erorile de masurare determinate în conformitate cu practica metrologica.

Art. 15. - În conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie sa acorde atentie deosebita urmatoarelor elemente:

a) nivelului, tipului si duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot cu caracter de impuls;

b) valorilor limita de expunere si valorilor de expunere de la care se declanseaza actiunea, stabilite la art. 5-7;

- c) efectelor asupra sanatatii si securitatii lucratorilor care apartin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;
- d) efectelor asupra sanatatii si securitatii lucratorilor rezultate din interactiunile dintre zgomot si substante ototoxice din mediul de munca, precum si dintre zgomot si vibratii, în masura în care este posibil din punct de vedere tehnic;
- e) efectelor indirecte asupra sanatatii si securitatii lucratorilor rezultate din interactiuni dintre zgomot si semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;
- f) informatiilor privind emisia de zgomot, furnizate de producatorii echipamentelor de munca în conformitate cu prevederile legale;
- g) existentei unor echipamente de munca alternative, proiectate pentru a reduce emisia de zgomot;
- h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe raspunderea angajatorului;
- i) informatiilor adecvate obtinute în urma supravegherii sanatatii, inclusiv informatiilor publicate, atunci când este posibil;
- j) punerii la dispozitie a mijloacelor de protectie auditiva cu caracteristici de atenuare adecvate.

Art. 16. - (1) Angajatorul trebuie sa detina o evaluare a riscurilor si trebuie sa identifice masurile care trebuie luate pentru securitatea si sanatatea lucratorilor, în conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie înregistrata pe un suport adecvat care sa asigure pastrarea datelor.

(3) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie actualizata periodic si ori de câte ori s-au produs modificari semnificative care pot sa conduca la expunerea lucratorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sanatatii fac necesar acest lucru.

SECTIUNEA a 2-a Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

Art. 17. - Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie sa fie eliminate la sursa sau trebuie reduse la minimum, tinând seama de progresul tehnic si de existenta masurilor de control al riscului la sursa.

Art. 18. - Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie sa se bazeze pe principiile generale de prevenire prevazute de legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, luând în considerare mai ales urmatoarele:

- a) alte metode de lucru care sa reduca expunerea la zgomot;
- b) alegerea unor echipamente de munca adecvate, care sa emita, tinând seama de natura activitatii desfasurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispozitia lucratorilor echipamente care respecta cerintele legale al caror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;
- c) proiectarea si amplasarea locurilor de munca si a posturilor de lucru;
- d) informarea si formarea adecvata a lucratorilor privind utilizarea corecta a echipamentelor de munca, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;
- e) mijloacele tehnice pentru reducerea zgomotului aerian, cum ar fi ecrane, carcase, captuseli fonoabsorbante, precum si reducerea zgomotului structural prin amortizarea zgomotului sau prin izolare;
- f) programe adecvate de întretinere a echipamentelor de munca, a locului de munca si a sistemelor de la locul de munca;
- g) organizarea muncii astfel încât sa se reduca zgomotul prin limitarea duratei si intensitatii expunerii si stabilirea unor pauze suficiente de odihna în timpul programului de lucru.

Art. 19. - Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, atunci când sunt depasite valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa stabileasca si sa aplice un program de masuri tehnice si/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, tinând seama, în special, de masurile prevazute la art. 17 si 18.

Art. 20. - (1) Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, locurile de munca în care lucratorii pot fi expusi la un zgomot care depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor trebuie sa fie semnalizate corespunzator.

(2) Dacă este posibil tehnic și dacă riscul expunerii justifică aceasta, locurile de muncă prevăzute la alin. (1) se delimitează și se limitează accesul la acestea.

Art. 21. - În cazul în care, datorită naturii activității, lucrătorii dispun de încăperi de odihnă aflate în responsabilitatea angajatorului, zgomotul în aceste încăperi trebuie să fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajării lor și cu condițiile de utilizare a acestora.

Art. 22. - În conformitate cu prevederile legislației naționale care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie să adapteze măsurile prevăzute în prezenta secțiune la nevoile lucrătorilor care aparțin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

SECȚIUNEA a 3-a

Protecția individuală împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

Art. 23. - Atunci când riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție mijloace individuale de protecție auditivă, adecvate și corect ajustate, pe care aceștia trebuie să le utilizeze, în conformitate cu prevederile legislației naționale care transpune Directiva 89/656/CEE și Directiva 89/391/CEE, în următoarele condiții:

a) atunci când expunerea la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea, angajatorul trebuie să pună la dispoziția lucrătorilor mijloace individuale de protecție auditivă;

b) atunci când expunerea la zgomot atinge sau depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea, lucrătorii trebuie să utilizeze mijloacele individuale de protecție auditivă;

c) mijloacele individuale de protecție auditivă trebuie să fie alese astfel încât să elimine sau să reducă la minimum riscul pentru auz.

Art. 24. - Angajatorul trebuie să ia măsuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protecție auditivă de către lucrătorii săi.

Art. 25. - Angajatorul răspunde de verificarea eficienței măsurilor luate în conformitate cu art. 23 și 24.

SECȚIUNEA a 4-a

Limitarea expunerii la zgomot

Art. 26. - Expunerea lucrătorului la zgomot, determinată potrivit art. 6, nu trebuie să depășească, în nici un caz, valorile limita de expunere.

Art. 27. - Dacă se constată expuneri peste valorile limita de expunere, în pofida măsurilor luate pentru aplicarea prezentei hotărâri, angajatorul trebuie:

a) să ia de îndată măsuri de reducere a expunerii sub valorile limita de expunere;

b) să identifice cauzele expunerii excesive;

c) să adapteze măsurile de prevenire și protecție pentru a evita orice recurență.

SECȚIUNEA a 5-a

Informarea și formarea lucrătorilor

Art. 28. - Fără a aduce atingere prevederilor din legislația națională care transpun Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie să asigure informarea și formarea lucrătorilor expuși la locul de muncă la un nivel de zgomot egal sau superior valorilor de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea și/sau a reprezentanților acestor lucrători, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, în special în ceea ce privește următoarele:

a) natura acestor riscuri;

b) măsurile luate, în aplicarea prezentei hotărâri, în vederea eliminării sau a reducerii la minimum a riscurilor generate de zgomot, inclusiv condițiile în care se aplică aceste măsuri;

c) valorile limita de expunere și valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, prevăzute la art. 5-7;

d) rezultatele evaluării și măsurării zgomotului, efectuate în conformitate cu prevederile art. 8-16, însoțite de o explicație a semnificației acestora și a riscurilor potențiale;

e) folosirea corectă a mijloacelor de protecție auditivă;

f) utilitatea si metoda de depistare si semnalare a simptomelor deteriorarii auzului;

g) conditiile în care lucratorii au dreptul la supravegherea sanatatii si scopul acestei supravegheri, în conformitate cu art. 30-33;

h) practicile profesionale sigure, în scopul reducerii la minimum a expunerii la zgomot.

SECTIUNEA a 6-a Consultarea si participarea lucratorilor

Art. 29. - Consultarea si participarea lucratorilor si/sau a reprezentantilor acestora la aplicarea prevederilor prezentei hotarâri trebuie sa se desfasoare în conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE si trebuie sa se refere, în special, la urmatoarele:

a) evaluarea riscurilor si identificarea masurilor care trebuie luate, prevazute la art. 8-16;

b) masurile destinate sa elimine sau sa reduca riscurile generate de expunerea la zgomot, prevazute la art. 17-22;

c) alegerea mijloacelor individuale de protectie auditiva prevazute la art. 23 lit. c).

CAPITOLUL III Supravegherea sanatatii

Art. 30. - (1) Atunci când rezultatele evaluarii si masurarii prevazute la art. 8 indica un risc pentru sanatatea lucratorilor, Ministerul Sanatatii va emite ordine pentru a asigura supravegherea adecvata a sanatatii acestora, în concordanta cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Actele normative prevazute la alin. (1), inclusiv cerintele specificate pentru fisele medicale si pentru posibilitatea consultarii acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislatia si/sau practicile nationale.

Art. 31. - (1) Lucratorii a caror expunere la zgomot depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medicul specialist/primar de medicina muncii, în conformitate cu legislatia nationala.

(2) Daca evaluarea si masurarile prevazute la art. 8 indica un risc pentru sanatatea lucratorilor a caror expunere la zgomot depaseste valorile de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea, acestia au dreptul la control audiometric preventiv.

(3) Controalele prevazute la alin. (1) si (2) au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricarei pierderi auditive datorate zgomotului si pastrarea functiei auditive.

Art. 32. - (1) Pentru fiecare lucrator care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu prevederile art. 30 si 31, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

(2) Dosarele medicale trebuie sa contina un rezumat al rezultatelor supravegherii sanatatii.

(3) Dosarele medicale trebuie sa fie pastrate într-un mod adecvat, astfel încât sa poata fi consultate ulterior, cu respectarea secretului medical.

(4) La cerere, copii ale dosarelor medicale actualizate trebuie sa fie transmise directiilor de sanatate publica.

(5) Fiecare lucrator trebuie sa aiba acces la dosarul medical individual propriu, la cererea sa.

Art. 33. - (1) În cazul în care, în urma supravegherii functiei auditive, se constata ca un lucrator prezinta o pierdere identificabila a auzului, medicul de medicina muncii va aprecia daca este probabil ca pierderea de auz sa fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de munca.

(2) În situatia prevazuta la alin. (1), medicul de medicina muncii trebuie sa informeze lucratorul cu privire la rezultatul care îl priveste personal.

(3) În situatia prevazuta la alin. (1), angajatorul trebuie:

- a) sa revizuiasca evaluarea riscurilor realizata conform prevederilor art. 8-16;
- b) sa revizuiasca masurile prevazute, conform prevederilor art. 17-25, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;
- c) sa tina seama de recomandarile medicului de medicina muncii sau ale directiilor de sanatate publica privind aplicarea oricarei masuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu prevederile art. 17-25, inclusiv posibilitatea de a transfera lucratorul într-un alt loc de munca, unde nu exista risc de expunere;
- d) sa organizeze supravegherea sistematica a sanatatii si sa asigure reexaminarea starii de sanatate a celorlalti lucratori care au suferit o expunere asemanatoare.

CAPITOLUL IV

Dispozitii finale

Art. 34. - (1) În cazul în care, datorita naturii activitatii, este probabil ca utilizarea integrala si corecta a mijloacelor de protectie auditiva individuale sa conduca la riscuri mai mari pentru sanatate sau securitate decât neutilizarea lor, se pot acorda derogari de la prevederile art. 23 lit. a) si b), art. 26 si 27.

(2) Derogarile prevazute la alin. (1) se acorda în urma consultarii Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei cu Ministerul Sanatatii si cu partenerii sociali.

(3) Derogarile trebuie sa fie însoțite de conditii care garanteaza, luându-se în considerare conditiile speciale, ca riscurile rezultate se reduc la minimum si ca lucratorii în cauza fac obiectul unei supravegheri sporite a sanatatii.

(4) Derogarile se revizuiesc la fiecare 4 ani si se retrag imediat ce înceteaza situatiile care le justifica.

Art. 35. - (1) În vederea aplicarii prezentei hotarâri în sectorul muzicii si al divertismentului, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei si Ministerul Sanatatii vor elabora, în consultare cu partenerii sociali si în conformitate cu legislatia si practicile nationale, un cod de conduita care sa prevada indicatii practice menite sa ajute lucratorii si angajatorii din acest sector sa își îndeplineasca obligatiile legale prevazute în prezenta hotarâre.

(2) Elaborarea codului de conduita prevazut la alin. (1) se va face pâna la data de 15 februarie 2008.

(3) Pâna la data de 15 februarie 2008 trebuie pastrate nivelurile de protectie deja atinse în ceea ce priveste lucratorii din sectorul muzicii si al divertismentului.

Art. 36. - În situatia în care la locurile de munca de la bordul navelor maritime se depasesc valorile limita de expunere, prevederile art. 26 si 27 se pot pune în aplicare începând cu data de 15 februarie 2011.

Art. 37. - Prezenta hotarâre intra în vigoare la data de 1 septembrie 2006.

Prezenta hotarâre transpune Directiva 2003/10/CE privind cerintele minime de securitate si sanatate referitoare la expunerea lucratorilor la riscurile generate de agenti fizici (zgomot), publicata în Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene (JOCE) nr. L 42/2003.

PRIM-MINISTRU
CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemneaza:

Ministrul muncii, solidaritatii sociale si familiei,
Gheorghe Barbu
Ministrul economiei si comerțului,
Codrut Ioan Seres
Ministrul sanatatii,
Gheorghe Eugen Nicolaescu

Ministrul mediului si gospodarii apelor,
Sulfina Barbu
Ministrul transporturilor, constructiilor si turismului,
Gheorghe Dobre

Bucuresti, 12 aprilie 2006.
Nr. 493.